

Ympäristökasvatussuunnitelma

Lappeenrannan ev.lut seurakuntien yhteinen ympäristökasvatussuunnitelma

Tämän suunnitelman tarkoitus on tehdä näkyväksi jo nyt hyvin tehtyä ympäristökasvatustyötä sekä herättää ideoimaan uutta.

Ympäristökasvatussuunnitelma on osa kirkon ympäristödiplomia. Sen teologiset ja hengelliset lähtökohdat ovat kiitollisuus, kunnioitus ja kohtuus. Nämä kolme lähtökohtaa kantavat tämän suunnitelman läpi aina käytännön työn äärelle. Kiitollisuus luonnosta kumpuaa helposti metsän keskellä tai vaikka Saimaan äärellä, luontohengellisyys antaa mahdollisuuden lähestyä kaiken Luojaa, hiljentyä, rukoilla ja kiittää. Luomakunnan pyhyden tunnistaminen ja kunnioittaminen muuttaa suhdettamme luontoon, ja suorastaan pakottaa meitä tarkastelemaan omia valintojamme tarkemmin. Maapallomme ei kestä kulutuskeskeistä elämäntapaa, ja siksi kohtuuden on oltava keskeinen arvo toiminnassamme. Seurakuntina ja yhtymänä meidän tulee kantaa vastuumme yhteiskunnallisena arvovaikuttajana ja toimia luomakunnan hyväksi.

tavoitteet: Tavoitteenamme on kasvattaa itsestään, toisistaan ja luomakunnasta vastuun kantavia ihmisiä. Lisätä ympäristötietoutta, mutta myös tarjota mahdollisuuksia käsitellä ympäristötunteita. Tarjota moninaisia mahdollisuuksia luonnon äärellä pysähtymiseen, hiljentymiseen, kokoontumiseen...

Meiän luonto

Lappeenrannan ympäristössä keskeisessä osassa on Saimaa. Ympäri vuoden sen äärellä ja kautta on mahdollista paeta kaupungin vilskettä ja kiirettä, löytää mahdollisuuksia hiljentymiselle ja pyhän kohtaamiselle. ...

Viestintä

Viestinnän osalta on tehty ympäristöviestintästrategia. Sen mukaisesti kannustetaan työntekijöitä ja seurakuntalaisia mukaan ympäristötyöhön: tapahtumiin, kampanjoihin ja henkilökohtaisiin valintoihin. Ympäristöviestinnässä puhutaan kestävämmästä elämäntavasta, ympäristötunteista ja luontosuhteesta: arjen tekoja, toivon sanoja. Tavoitteena on järjestää sekä säännöllisiä että erillisiä tapahtumia ja tempauksia kuten pyhiinvaelluksia, luontohetkiä, luomakuntakävelyjä, city-nomadireittejä, ulkoilmatapahtumia, retriittejä ja hautausmailla lasten pyhäinpäivän reittejä. Ympäristöviestinnällä on oma vuosikello, jossa huomioidaan niin paikalliset tapahtumat kuin valtakunnalliset teemat.

Ympäristökysymykset ja luomakunta kasvun kaaren vaiheissa

Varhaiskasvatuksessa vastuullisuus on vahvasti osa arkea.

Yhtymän varhaiskasvatuksessa pidetään huolta siitä, että näytetään hyvää esimerkkiä lapsille ja perheille. Kerhoissa pidetään esillä luonnon tärkeyttä ja kunnioittamista. Arkitoiminnassa kannustetaan kierrättämään, säästämään sähköä ja vettä. Lapset

ovatkin jo hyvin tietoisia kierrätysastioista. Askarteluissa ja muussa päivätoiminnassa käytetään lahjoituksena saatuja, luonnosta löytyviä ja kierrätettyjä materiaaleja. Uutta pyritään ostamaan mahdollisimman harvoin. Ruokailuissa vältetään hävikkiä ja kertakäyttöastioiden käyttöä. Tulevalla kaudella monet ryhmät suunnittelivat lisäävänsä enemmän ulkoilua ja mahdollisia luontoretkeä viikkotoimintaansa. Suunniteltiin myös selkeiden, visuaalisten ohjeistusten tekemistä hankintoihin ja kierrätykseen liittyen. Kerhosuunnitelmiin kirjataan vuosittain ympäristökasvatuksen näkökulmat.

Kouluikäiset

Kerhoissa, leireillä ja koulujen retkipäivissä toteutetaan askarteluja sekä toimintapisteitä mahdollisuuksien mukaan kierrätysmateriaaleista. Osa toiminnasta järjestetään myös ulkona läpäisyperiaatteella luonnon huomioimisen ja havainnoinnin kautta. Tulevalla kaudella koitetaan järjestää leirikeskukseen yhteiskyötejä. Pohdinnassa on myös eri seurakunnissa käytössä olevien ympäristökasvatusmateriaalien kerääminen yhteen paikkaan kaikkien käyttöön.

Nuoret

Nuorten toiminnassa ympäristö- ja luontoteemat ovat esillä vaihtelevasti työntekijöiden mukaan. Konkreettisesti tiloissamme on kierrätysastiat ja nuorilta vaaditaan lajittelua. Rippikoulusuunnitelman mukaisesti opetuksessa yksi teema on vastuu itsestä, toisista ja luomakunnasta. Käytännössä nuoria herätellään pohtimaan omaa paikkaansa ja vaikutuksiaan ympäristöönsä. Erityisesti leireillä pystytään tarjoamaan mukavia luontokokemuksia. Monille saattaa olla ensimmäisiä kertoja päästä puilla lämmitetystä saunasta järveen uimaan tai paistaa nuotiolla lettuja. Tarkoituksena on järjestää myös joitain retkeä laavuille tai nuorten valitsemiin kohteisiin ensi kaudella. Pohdinnassa on myös materiaalipankin koostaminen tai luominen, josta voisi kukin valita mieleisiään toteutuksia ympäristöasioiden ja -tunteiden käsittelyyn vähintäänkin rippikoulussa ja ehkä laajemmin nuorten toiminnassa.

Aikuisille tarjotaan monipuolisesti mahdollisuuksia olla yhteydessä luomakuntaan ja Jumalaan.

Yhtymässä vietetään luomakunnansunnuntain messuja kaikissa seurakunnissa. Luomakunta on läsnä jumalanpalveluksissa ja toimituksissa alttarikukkien ja ruukkukasvien muodossa. Monessa seurakunnassa järjestetään myös hartauksia ja luomakuntakävelyitä luonnossa. Yhtymässä on myös useita luontoaiheisia ryhmiä, joissa esimerkiksi tutustutaan ja pohditaan luomakuntaa ja sen ihmeellisyyttä. Luomakuntakävelyillä näiden ihmeiden äärelle päästään myös ihan konkreettisesti. Yhtymässä osallistutaan myös valtakunnallisiin ympäristötapahtumiin esimerkiksi earth hour -illallisen muodossa. Lähiympäristössä on useita pyhiinvaelluspolkuja kaiken ikäisille. Karhusaaren pyhiinvaelluspolun varrelle on tarkoitus tehdä pieni metsäkirkko puutyökerhossa. Tavoitteena on tehdä myös yhteistyötä paikallisten ympäristö- ja luontotoimijoiden kanssa.

Yhtymän ympäristötapahtumien vuosikello

Vuosikello on osa ympäristöviestinnän strategiaa. liitteeksi?

Tulevaisuus

Tavoitteena on kiertää kuluvan kauden aikana eri seurakunnissa keräämässä jo olemassa olevia ympäristökasvatusmateriaaleja kaikkien saataville tämän suunnitelman liitteeksi.